

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Legea și dreptatea în Ungaria.

Reproducem din „Budapester Tagblatt“ următorul articol, fără a mai adăuga dela noi un cuvânt macar:

O deputațiune uriașă a voit să se prezente astăzi la ministrul nostru de comerț, la Excelența Sa, dl conte Paul Szecheny. Ne rugăm să fim bine înțeleși: aceasta nu va sădăcă că a fost o deputațiune de urieși, ci o deputațiune de oameni cu totul mici: țereni, proprietari mici. . . . Așadar a fost o deputațiune uriașă consistătoare din patru sute de țereni cinstiți și onorați din diferite comune din Ungaria de Sud, cari au venit direct spre acest scop către capitală și voiau astăzi să intre în audiență la dl ministru de comerț al nostru. Bravii oameni au simțit unde îi strânge păpușul și au venit să se roage pentru ajutor de Excelența Sa. Ei au îndrăznit a voi să înființeze în Ungaria liberă o reuniune, a cărei tendință e îndreptată spre ajutorare proprie în cas de neajunsuri economice, o reuniune care și-a luat de problemă a-i da țeranului în cas de lipsă împrumuturi efine, apărare în contra eventualelor atacuri și scutire în contra înșelăciunilor și a volnicilor făcute în cauze justiciale pe contul neexperienței țeranului; o reuniune, care voia să-l pună pe țeranul ungar pe un nivel de independență, pe cum o posed de mult alte clase ale societății. Un vice-span, care prețuiesc mame lucismul mai mult decât cele mai însemnate drepturi fundamentale ale constituției noastre, calcă libertatea de întruniri și de presă, suprimă reuniunea și opresce o scriere periodică ce apare sub scutul libertății legii ungare de presă. O deputațiune de patru sute de țereni a creșut cu mintea sa țărănească, că va afla scut și ajutor la ministrul de comerț și agricultură în contra acestor încălcări.

Bravii oameni au venit din depărtare aci; și-au cheltuit cu osteneală și oboeală banii lor scumpi și asudoarea efină în această călătorie, și acum l-au trimis pe conducătorul lor la dl ministru ca să întrebe când binevoiesc dl ministru să-i primească în audiență. Acesta însă le-a adus raportul deprimător, că dl ministru în general nu e dispus să-i primească.

Lucruri de aceste nu li s-au povestit bravilor țereni nici în nopțile lungi ale iernei când muierile se află în ședători. Un ministru constituțional refuză a primi în audiență pe patru sute de cetățeni ai statului, cari plătesc dare, cari au venit să-i spună plângerile! Ei au audiat neîntrerupt că în Ungaria constituțională și cel mai mic lucru din popor poate ajunge la urechile regelui, dacă poporul are ceva durere, și dl conte Paul Szechenyi, care totuși posedă numai o neînsemnată umbră din puterea ce o are regele încoronat, își astupă urechile dinaintea plângerilor alor patru sute de cetățeni ai statului. Pentru ce e dar' acest conte Paul Szechenyi aci?

Dar' rezonarea pe strade nu folosește nimic. Ministrul a lăsat simplu să-l cheme înaintea feței sale pe conducătorul acelei deputațiuni, un avocat renumit din părțile acele ale țerei, și l-a învrednicit cu o convorbire care a decurs în următorul mod dialogic:

Conducătorul deputațiunii: Excelența Voastră ați comandat?

Ministrul: Voiam să-ți spun numai câteva cuvinte pentru orientare. D-voastră voiți să înființați o reuniune de țereni; vă pot spune că tendințele acelea sunt rău notate la locurile mai înalte.

Conducătorul deputațiunii: Dar', Excelență, reuniunea e de tot blândă; ea are în vedere numai ajutorare proprie economică, întocmai precum se observă cu rezultat la alte numeroase reuniuni din țeară. Membrii sunt

oameni blânzi, cari nu fac nimănui vre-un rău, ci voiesc să se scutească numai în contra exploatării.

Ministrul: Reuniunea d-voastră e cu totul superfluă, deoarece d-voastră vă puteți alătura la reuniunea agronomică din comitatul Torontalului.

Conducătorul deputațiunii: Mă rog de iertare, Excelență, aceea reuniune agronomică consistă din proprietari mari, ear' a noastră din țereni; interesele acestor două clase nu sunt identice. Țeranul viețuiesc, lucră, vinde și împrumută altcum de cum o face domnul de pământ. Alăturarea la aceea reuniune agronomică nouă nu ne-ar pute folosi nimic. Eu îmi permit a-mi exprima părerea modestă, că o reuniune ale cărei statute nu cuprind tendințe îndreptate în contra statului, în înțelesul libertății de întruniri legal garantate trebuie aprobată, mai virtos când mai multe mii de cetățeni ai statului sperează dela aceea o îmbunătățire esențială a stării lor.

Ministrul: Libertate de întruniri încoace, libertate de întruniri încolo. Eu îți spun înainte, că reuniunea d-voastră nu va fi aprobată.

Conducătorul deputațiunii: Dar', Excelență, cuprind statutele noastre ceva contrar legilor?

Ministrul: Chiar nimic, dar' tot nu vor fi aprobate! Ce e drept aprobarea reuniunii d-voastră nu atrăne dela mine, ci dela ministrul de interne, dar' eu vă pot comunica, că eu l-am sfătuit să nu vă întărească Reuniunea nu va fi întărită din motive politice și sociale. Nouă nu ne trebuie caste în țeară.

Conducătorul deputațiunii: Caste? Excelență, e castă constituirea în o reuniune, care voiesc să promoveze un scop iertat!

Ministrul: Da; aceasta înseamnă a face castă!

Conducătorul deputațiunii: Dar' Excelență, atunci cum ați putut aproba casina magnaților?

La aceste — continuă „Budapester Tagblatt“ — ministrul n'a fost în poziția de a mai pute răspunde.

Acesta a fost la ministrul de comerț rezultatul deputațiunii celor patru sute de țereni din Ungaria de Sud. Deputațiunea s'a hotărât că, cu toate că această Excelență l'a contestat înainte vieța și le-a comunicat că ministrul de interne tot nu va aproba reuniunea, să-și facă datorița și mână să ceară și la acest din urmă audiență. Poate că-și va aduce acesta aminte că în țeară există lege și drept, care sunt mai presus decât voința unui ministru, care recunoaște că nu află în o cerere nimic nelegal și totuși nu o aprobă. . . .

E evident că guvernul în neaprobarea unei reuniuni, care după spusa unui membru al ei nu are nici o tendință nelegală, se conduce de frica că respectiva reuniune va provoca veleități opoziționale. Cea mai mare parte a membrilor acelei reuniuni consistă din țereni simpli, cari nu urmăresc decât scopuri economice. Negreșit că toți acești membri trebuie să-și pună, în fața unei proceduri atât de arbitrar și nelegale a guvernului, întrebarea: dacă e posibil să mergi cu un guvern, care desconsideră astfel legea și procede cu atâta volnicie în contra unei întregi clase de cetățeni onorabili. Un om, căruia l'a se face atâta nedreptate din partea unei puteri, se mină de aceasta direct în castele opoziției. Reuniunii țeranilor din Ungaria de Sud l'a se face acum o nedreptate, pe care dl Coloman Tisza și cabinetul seu nu o pot îndrepta chiar dacă el va mai ruina țeara câteva decenii prin arta sa de a guverna.

Revistă politică.

Sibiu, 22 August st. v.

Bărbații mai luminați ai Ungariei — îi înțelegem pe cei de neam maghiar, căci cei de alte neamuri nici nu mai poate fi vorba — sunt toți indignați, încât nu sunt mameluci de ai dlui Tisza, de procederea ce o observă guvernul față cu toți oamenii ce sunt de vederi politice deosebite de ale primului-ministru. Cu ori-ce preț dl Tisza voiesc să rămână la guvern fie chiar și cu ruina morală și materială a țerii.

Cestiunea croată îi ține în agitație pe cei din Budapesta. Țiarele maghiare opoziționale primesc din Agram rapoarte, cari nu pot să le mistuească guvernării nostri. Conflictul ivit pentru documentele luate din archiva țerii e de natura celui cu pajurele. Cel puțin în consecințele lui seamănă mult cu conflictul cu pajurele. Poporul — deși nu a arangiat protestări faptice — e agitat în lungul și în latul țerii. Sub presiunea acestei agitațiuni guvernul e nevoit să declare, că va examina încă odată actele prin oameni competenți și va înapoia Croaților din ele pe acele, care o privesc pe Croația. Țiarele unguresci opoziționale privesc în aceasta un nou blamagiu pentru Ungaria. „Budapester Tagblatt“ e de părere, că guvernul trebuia să nu dea nimic din arhivele țerii. Ce se fac Croaților din cas în cas sunt de natură numai a amâna crisa. Cu atât mai rău le vine Maghiarilor agitațiunea din Croația, cu cât și presa din Viena, care până mai de curând observa o neutralitate față cu afacerile interne ale Ungariei, ba era chiar favoritoare pentru politica de aji a guvernului unguresc, astăzi, ocupându-se din când în când cu treburile din Ungaria, e de părere că administrația și politica ungurescă sporesc luptele dintre naționalități. Astfel „Neue freie Presse“ a adus în numărul seu dela 27 August n. un prim-articol privitor la stările din Croația. Țiarul vienez e de părere, că conflictul Ungariei cu Croația are o basă cu mult mai adâncă și mai serioasă: ea stă în legătură cu eșirea la iveală a Slavilor din Austria. Când în Austria slavismul are succese — Ție „N. fr. Presse“ — de ce să nu se misce și Croații. Croația stă în ajunul unor turburări grele. . . .

În fața nemulțumirii generale e ridicol când cetesci vorbirea mai nouă rostită la Cluj decătră dl Bartha, în care spune conaționalilor sei că „cultur-egylet“-ul nu e îmbrățișat cu simpatie din partea naționalităților, fiindcă aceste îl invidiază și că preste tot Maghiarii sunt invidiați decătră naționalități. E cam superbă această credință a dlui Bartha. Dacă naționalitățile nemaghiare ar ave însușirea Maghiarului, atunci sîntem și noi de acord cu domnul Bartha că traiul tignit trăit cu bani din visteria statului e de invidiat. Dar' până când noi și ceialalți cetățeni nemaghiari ai statului vom ține la obiceiul de a ne hrăni onest din munca noastră, până atunci nu invidiam pe nime, ci sîntem adînc indignați și noi pentru nedreptățile ce ni se fac și sîntem cam spăriați de lăcomia națiunii dela putere. Haid însă să trăim bine până când putem!

Până mai alaltăieri presa engleză a vorbit în mod favoritor despre întrevvedere dela Kremsier. Astăzi ea și-a schimbat tonul. Englezii pare că se tem

cumcă Rusia a primit la Kremsier promisiunea Germaniei și a Austriei, că aceste nu se vor opune planurilor Rusiei în Asia. Observarea făcută de o foaie r. că „întrevedere dela Kremsier asi numai în Europa“ a produs m. și mult sânge rău la Londra.

Cea mai mare parte din Țiarele ruse salută cu bucurie și satisfacțiune întrevvedere împăraților la Kremsier și apropierea ce s'a efectuat acolo între Austria și Rusia. În fruntea acestor manifestațiuni de bucurie se află oficiosul „Journal de St. Petersbourg“. După dînsul se grăbesc a veni și alte Țiare oficiale, precum este de exemplu „Dniwnik Warszawski“, care exprimă speranța, că această amicitie va ave un bun efect nu numai asupra relațiilor esteriore ci și asupra celor interioare. Apoi organul oficioz rus adăuge:

„Sperăm că aceasta strînsă apropiere de Austro-Ungaria va pune un capăt deosebitelor expuneri de rusofobie, deosebitelor puncte negre, cari s'au ivit în Austria și Ungaria în urma întrevederii dela Skierniewițe. Dela acaastă întrevedere nu s'a audiat pe nicăiri în Rusia o notă discordantă, care se poată turbura bunele relațiuni restabilite cu Austria; vecinii nostrii de Sud ar fi nedrepti dacă s'ar plînge de noi. Dar' în unele provincii din imperul austro-ungar, pe care credem de prisos de ale mai numi, s'au făcut demonstrațiuni, cari erau pe față ostile Rusiei. Cum se ne explicăm aceste fapte de vernul austriac poate să se întemeieze pe cunoscutul dualism și pe independența Ungariei, a presei ei și a opiniei ei publice. Totuși această independență nu trebuie să ajungă la absurditate și să meargă atât de departe, încât stînga să nu scie ce face dreapta, căci altfel s'ar crede că în Pesta ear' nu în Viena se hotărește caracterul politicii exterioare austriace cu puterile străine. În al doilea cas, libertatea constituțională a presei, a întrunirilor pare o bună lămurire. Este însă aceasta o iustificare? Față cu presa guvernul austriac nu prea face tocmai cas mare, de vreme-ce foarte adeseori vedem confiscări și urmări judiciare. . . .

Ori-ce înțelegere devine tare, când toate părțile interesate își îndeplinesc îndatoririle lor; din nenorocire până astăzi n'a fost astfel. Comitele Taaffe a fost negreșit chemat la Kremsier în scopul de a l'a se procura ocaziunea, ca la fața locului să se consfătuiescă cu ambii ministrii de externe, să afle dela acestia rezultatele discusiunilor lor, să se pătrundă de principiile stabilite de dînsii și să pună politica interioară, mai ales cea din Galizia, în acord cu cea din afară.

Acum vre-o trei luni, atunci când crisa afghană ajunsese la culme și după-ce guvernul englez publicase o „Carte albastră“ asupra cestiunii afgthane, presa oficioasă rusă spuse, că și Rusia va publica o asemenea „Carte“ asupra aceleiași cestiuni, spre a rectifica și completa colecțiunea engleză. Această „Carte“, după cum se anunță acum din Petersburg, este gata, dar' va fi publicată numai atunci, când va fi cu totul aplanată neînțelegerea anglo-rusă sau când nu va mai fi nici o speranță de a se ajunge la o înțelegere. Se Ție, că această „Carte“ rusă conține deosebite documente, cari sînt în cea mai mare contradicțiune cu cele publicate de Anglia.

Manifestațiunile anti-germane urmează. Subscripțiuni sînt deschise în toată Spania pentru cumpărarea de corăbii de război.

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Năsăud, 28 August n. 1885.

E aproape începerea anului școlar. Preste câteva zile tinerimea noastră se va aduna earăși și la noi în Năsăud, pentru-ca să înceapă cu puterile recreate preste vară earăși a învăța la carte. Gimnasiul nostru este unul dintre cele mai puțin frecventate, deoarece-ce zace la un capăt al țerii și cătră Năsăud lipsește comunicația repede. Mai este și împregiurarea că aproape mai tot contingentul școlarilor îl dă ținutul Năsăudului: Valea-Someșului, Bărgăul și așa numitul de „după tîrg“. Poporațiunea română de pe Valea-Someșului dela Beclean în jos, apoi ținutul Lăpușului etc. după cum sînt informat nu numai că nu se folosește de scoalele noastre, ci preste tot nu dă un contingent de școlari relativ de ajuns.

Astfel gimnasiul nostru e cercetat numai de băieții din ținutul fostului district al Năsăudului.

Sînt grele și vremile și nu-i vine nici țeranului să-și cheltuească averea cu învățătura copilului deoarece-ce acesta după-ce a terminat, îi vine părintelui earăși pe cap, sau cere să se împărțescă și el din moșioara ce a mai rămas.

Cu deosebire grănițerii Năsăudului, cari locuiesc pe dealuri sălbătice, nu mai sînt dispuși a-și da băieții la scoale mai înalte, deoarece-ce grănițerul datat a fi Român și „austriac“ astăzi piere de uritul unei limbi, cu care el nu se va putea nici-cînd împrețini.

A trecut timpul — ȋice țeranul — cînd mai puteam să fim și noi vîduți cînd umplu slujbele.

E greu să-l dedai pe poporul năsăudean cu împregiurările actuale. Năsăudul a avut capitanat districtual, sedrie (tribunal), judecătorie. Acum din toate acestea nu a rămas nimic. El scia și aușia, că Maiestatea Sa i le-a dat toate acestea, că Neamțul nu i le-a luat, deci cu atât mai neplăcut e pentru el împregiurarea, că ceea-ce a primit pentru vrednicia sa de soldat dela Împăratul, i-se ia astăzi de șovinismul unguresc.

Ne mirăm dar că avem și atîția școlari, pe câți avem.

Mai vine la aceasta încă și inteligența noastră, că e rău.

Sînt în contra înrădăcinării acestui pesimism în stare a ne aduce în poziția să rămănem fără oameni de carte. Eu sînt chiar de părerea exprimată în „Tribuna“, : să ne dăm adevărații la școală. Un om cu carte trăiește totuși mai bine, ne vine să avem oameni cu carte decît să ne lipsească în o țară cînd ni se vor cere toți câți vom ave.

Mulțumiți, nemulțumiți, noi trebuie să sporim numărul oamenilor de carte ear' nu să-l scădem.

Precînd scoalele noastre din Năsăud se bucură de o frecvență slabă, pe atunci pere și simțul militar din poporațiunea acestui ținut.

Cățiva ani de-a rîndul copiii trimiși la concursul ținut la școala de cadeți din Sibiu au

venit earăși îndrît, spunînd că n'au fost admiși pentru-că nu vorbesc limba germană sau că profesorul le-a pus o întrebare, la care nu a fost în stare să răspundă.

Nu scim dacă e drept sau nu, dar din toate părțile auzim că cu ocaziunea concursurilor băieții români au fost intenționați trîntiți. Țest an i-s-a închis grănițerului cu totul cariera militară prin taxa de preste o sută florini, ce trebuie să plătească elevul în fiecare an.

La concursul din anul acesta după cît sciu eu n'a fost nici un concurent din ținutul nostru.

Prelungă aceste a mai venit și guvernul și ni-a pus comisar regesc pe comitele Bánffy cu adausul: „pînă la o definitivă regulare a afacerii cu fondurile“.

Ce va mai eși și din această regulare nu scim. Astăzi simțim lipsa unor grănițeri voinici ca odinioară, care să iee calea direct la Viena și să povestească preagrațiosului Monarch starea în care ne pune guvernul actual.

Scim că trăim într'un stat constituțional scim și aceea, că la ce avem să ne așteptăm ca rezultat al unei astfel de plîngeri. Prelungă toate aceste sciri sigure, totuși am dori ca Maiestatea Sa să afle mersul treburilor, chiar și dacă ar fi că membrii unei eventuale deputațiuni să fie dojeniți din partea Monarchului.

Scim destul de bine cum stau lucrurile, dar să mergem totuși după datina strămoșească și să ne spunem năcazurile. Dacă nu astăzi mîne sau mai tîrziu această plîngere ne va folosi.

Cronică.

Maiestatea Sa a plecat dela Budweis, cătră Viena ieri la oarele 4^{1/4}.

Lecciónile la școala română de fete din Sibiu se vor începe Luni, la 7 Septemvrie st. n.

Sinuciderile în armată. Soldatul are ambițiunea să nu fie pedepsit pentru neglijerea prescrierilor regulamentelor de disciplină. Nu e dar' mai mare supărare pentru ostaș decît să fie pedepsit pentru-că a călcat ordinele statutului militar; un astfel de tîner să simte blamat în fața camaradilor sei de arme. E însă nemotivată procedura prin care un soldat pedepsit voiesc Sinuciderile pentru a scăpa de ocară camaradilor sînt sfîrșitul aștorfel de neplăceri. Nu e frică de pedeapsă ceea ce-l îndeamnă pe soldatul pedepsit să se sinucidă. Aceasta apare evident din împregiurarea că aproape unul fiecare își ia viața după-ce a suferit odată pedeapsa. O vindecare a acestei boale ar trebui aflată, căci pe cît e de frumoasă genarea de greșeală făcută, pe atît e de nebunesc modul prin care voiesc astfel de oameni să scape de ocară camaradilor lor.

În România, precum ne spun ȋiarele de acolo, această specie de sinucidere a devenit prea deasă. Nu mai puțin și la noi. Săptămîna trecută s'a împușcat un caporal dela reg. inf. 50 în Alba-Iulia tot pentru o astfel de pedeapsă.

Terorisările au început. „Gazeta Transilvaniei“ primesce de dto 2 Septemvrie n. din Alba-Iulia următoarea telegramă: Advocatul Pa-

tiția a fost condamnat aȋ de judele regesc Vajna la arest de șese săptămîni din cauză că s'au aflat la ȋinsul cîteva exemplare din romanul „Horia“. —

Nu scim încît e exactă această scire, declarăm însă deocamdată că cartea din cestiune nu e anatemisată pînă acum de cătră guvernul din Budapesta. Dacă e precum spune depeșa aceasta, dl Rubin Patiția nu-și va face impuțări; de altă parte pedeapsa aceasta n'are să-și ajungă scopul. Nu se va înfrică nime în vederea pedepselor. Dl Patiția are să se bucure de ȋndoita stimă și iubire a conaționalilor sei.

Despre proclamațiunea comitetului de inițiativă al irredentei române vorbește „Kronstädter Zeitung“, organul național săsesc din Brașov în revista politică dela 2 l. c. n. Eată ce ȋice foaia săsească: „În ce măsură i-a amărit politica dușmănoasă naționalităților a rasei domnitoare pe Români, să vede din un pamflet, tipărit cu litere roșii cuprîndînd trei coloane lungi cu subscrierea *Vae Victis!*“ București, 18 August 1885, pe care „Comitetul de inițiativă al irredentei române“ i-a trimis sub cuvînt la nenumărate adrese în Ardeal și prin care Români sînt provocați pe față la revoaltă, deoarece-ce rezistența legală de pînă acum n'a produs nici un rezultat. Fără ȋndoeală că Români din Ungaria nu se vor lăsa să fie scoși de pe terenul luptei legale de aȋ prin astfel de erupțiuni pătimașe; guvernul însă ar face bine a nu desconsidera cu totul acest apel și a se întoarce la principiul toleranței naționale încă înainte de a le succede capetelor extreme mai cîrînd ori mai tîrziu de a împinge patria în o nenorocire nedescribibilă.“

Expoziție de pluguri și vite se va arangia la 20 Septemvrie n. în Viștea-infer. din comitatul Făgărașului.

Note de bancă false de cîte 10 fl. s'au prins vre-o trei în Ungaria.

Subtragerea debitului postal s'a decretat decătră ministrul de interne ungar în contra ȋiarelor „Belgradski Dnevnik“ din Belgrad și „Conoporka“ din Cetinie.

Alegerile pentru consiliul comunal din Agram decurg. Alaltăieri au fost aleși tot aderenți de ai opoziției.

Vifor și pohoiu. Sămbătă în 17 August st. v. comunele Cuvinu și Giarac de sub promenterul Aradului au fost bătute de un vifor și pohnu grozav. Mai ȋntău s'a ivit un vînt puternic, care a scos arborii din pămînt și acoperișele caselor le-a aruncat pe stradă — deși casele erau acoperite cu țigla. Preste cîteva minute după vînt a sosit o ploaie mare, care a acoperit tot ținutul, încît se părea a fi „o mare de apă“. Mai tare a stricat promontoriul, căci a luat apa butucii de vie și pomii cu fructe și i-au dus la cîmp. Vîntul a avut încă de lucru și cu casele de printre vie, căci le-a luat de prelîngă pămînt și le-a dus la vale, ear' apa a noroit locul lor, încât astăzi la unele nu se cunoaște locul unde au fost. — Pînă acum nu sînt constatate pagubele.

O carte de lectură pentru Macedo-Români. Cetim în „Voința națională“: Necesitatea de o carte de lectură, în dialectul Românilor din Macedonia, era viu simțită în scoalele române din peninsula Balcanică. Dl Tașcu Iliescu, profesor la școala română din Constan-

tinopol, elevul distinsului și regretatului dr. Obedenar, ȋutat de cîteva buni Români macedoneni din capitală, a dat la lumină de cîrînd o carte de lectură în dialectul din Crușova (Macedonia). Lucrarea sa este meritoare prin faptul că umple una din lacunele cele mai simțite în învățămîntul nostru primar din peninsula.

Fie ca exemplul seu se găsească imitatori printre Macedoneni ce 'și-au făcut studiile în țeară la noi, și cari prin aceasta sînt puși în pozițiune a ne da dialectul macedonian așa cum se vorbește și astfel cum trebuie scris.

Cholera descrește puțin în Spania.

Cestiunea proselitismului polonez.

Agitațiunile Polonilor au produs mare ȋngrijire în Bucovina. O justă ȋngrijire i-a cuprins pe Români bucovineni nu din punct de vedere confesional: e atentat la naționalitatea Românilor din Bucovina proselitismul ȋncercat acolo. Dăm loc descrierii acestor ȋngrijiri:

Mare ȋnsemnătate a cîștigat săptămînile aceste „apologia“ consistoriului nostru metropolitan adresată consiliului de miniștri și împărțită pela preoți împreună cu un circular arhiepiscopal. În circularul acesta face metropolitul pe preoții luător de samă la mai multe pericole, ce amenință ortodoxia și naționalitatea română în ȋilele din urmă. Apologia e stilisată în limba germană și conține toate apucăturile confesiunilor străine din țeară și din afară contra religiei gr-or., spre a o micșora și a o ȋnlocui cu cea catolică. În cauza interesului comun dăm la vale un extract din circularul amintit, căru lăsăm se urmeze traducția apologiei întregi, care pînă aci s'a publicat în foile vieneze, ear' în cele din Leov din Galiția numai în extras. Gîndiam ȋntru ȋntău a tăce despre ele, dară ȋilele din urmă i-au dat o importanță ne ne mai auzită în țeară.

„Timpul de pe urmă este caracteristic, — se ȋice în circularul amintit. — Pe cînd după mărturia foilor publice din Leov prelații catolici în cuvîntările lor bisericești se întrec ȋntru stigmatizarea defăimătoare a confesiunii greco-orientale prin numirile de „șismă, apostasie, poartă a iadului, cuib al sătanei, credință mai rea de cît cea mohamedană“ . . . , cutrieră de cîteva ani mai mulți Iesuiți misionari orașele și satele din Bucovina, se instalează în Cernaui un convent de monachie Ursuline cu un institut de educațiune, să așeadă tot în capitala țerii prelatul Felinski, exilatul arhiepiscop rom.-cat. de Varșovia, cu care, după cum ȋndegetă foile publice, e vorba să se institue o episcopie rom.-catolică pentru Bucovina. — După aceste îndrumări de cîrînd din partea organelor rom.-cat. polone, precum și după năsuințele de mai ȋnainte și expectorațiunile publice ale organelor clericale gr.-cat. rutene, rezultă fără de ȋndoeală, că turmele cuvîntătoare pămîntene ale bisericii ortodoxe din Bucovina sînt expuse unei coalițiuni confesionale rom. și gr.-cat. și naționale polone și rutene, ale căreia rețe sînt ȋntinse preste cea mai mare parte din comunitățile noastre orășene și sătene.“

Foița „Tribunei.“

Bunica

de Bojena Němcová,

tradusă din limba boemă

de Prof. Dr. Urban Iarnik.

(Urmare.)

Se duseră la joc. Veniră ȋntre secerători și domnii dela ȋiregătorie cu familiile lor, ai lui Prošek, ai pădurarului și ai morarului. Bunica însă era cea dintău — bucuria despre ȋntălnirea a doi oameni, ce-i erau dragi, o gonă acolo. Kristla și Mila te miră că n'au ȋmbrățișat-o.

„Mie nu-mi mulțumiți; eu numai am pomenit, doamna principeasă a ȋjutat, D-ȋeu a dat binecuvîntarea.“

„Dar' voi, bunico!“ — amenința Kristla în șagă, „d-voastră aȋ sciut ieri, că Mila a venit, că e ascuns la Vavřav, și n'aȋ spus!“

„Nu-mi era ȋertat; dar' și fără de aceasta trebuie să-ȋi ajungă vorba mea, că în cîrînd o să-l veȋi. Ține minte, fato, că răbdătorului toate îi es spre bine.“

Musica, chiotele, cîntecele și rîsetele răsunau împregiurul copacului împodobit. Domnii scriitori luau la joc fetele de țeran și ficelor de

amploriați nu le era rușine să ȋntre în joc cu flăcăii țerănesci, plăcîndu-le unora și altora jucătoarele și jucătorii. Prisosința de bere, rachiul dulce și jocul ȋnfrîntă capetele tuturoră și cînd d-na principeasă cu contesa veniră să se uite și tinerimea juca ȋnainte lor un joc național, bucuria atinse treapta cea mai ȋnaltă, a ȋncetat toată sficală; căciulile sburau în vîzduh, fiecare striga: „Să trăiască doamna noastră principeasă!“ Se bî și se tot bî în sănătatea ei. Principeasa și contesa se bucurau; vorbiră mai cu unul, mai cu una cîteva cuvinte; contesa îi ură și Kristlei, cînd îi săruta mîna, fericire în căsătorie, vorbi cu dl morar și cu pădurarul, familiar se întoarse cătră bunica, despre ce d-na ȋntendentă ȋngălbeni de mînie ca și domnișoara: nu puteau să suferă pe bunica, care le-a stricat toate planurile lor. Dar' cînd tăicuții ședînd la mese, fiind și cam chefuiți, ȋncepură să ȋnjure, mai cu seamă pe scriitori și pe dl ȋntendent, și cînd unul dintre ei apucă o felcuță, vrînd s'o poftescă să bî, și ȋncepî să ȋnjure, în vreme-ce Tomeș îl opria, d-na principeasă nu mai era pe acolo.

Cîteva ȋile după sîrbătoarea secerișului, principeasa plecă cu contesa în Italia; ȋnainte plecării contesa îi dete bunicei nisce granate frumoase pentru Kristla drept dar de nuntă.

Bunica era mulțumită, toate isbutiseră după gîndul ei. Încă o grijă o apăsă — adevărații scri-

soarea fetei sale Ioana. Terezca ar fi pus-o la cale și ea, dar' n'ar fi fost așa, cum voia bunica. De aceea într'o țări chemă pe Barunca în odăita ei, ȋnchise ușa și, arătînd la measă, unde era pregătită o coală de hîrtie, cerneala și peana, ȋise: „Țeȋi, Barunco, o să scri mătusei tale Ioana. Barunca șeȋi, bunica alătura cu ea, așa ca să vadă pe hîrtie și ȋncepă să dicteze: „Lauda lui Isus Christos!“

„Dar' bunico“, — ȋntîmpină Barunca, „așa nu se ȋncepe scrisoarea, trebuie scris sus: Ioano dragă!“

„Nu așa, fetițo; strămoșul tîu și moșul totdeauna scriau așa și eu copiii nu le scrieam altfel. Dacă vie la cineva în ușa, cel dintău lucru ce faci, e ȋnchinarea. Așadar' ȋncepe numai: Lauda lui Isus Christos! Te salut și te sărut de o sută de ori, draga mamei Ioano, și-ȋi dau de scire că, laudă Domnului, sînt sănătoasă. Într'adevăr niȋel mî chinuesc tusa, dar' nu este de mirare, cîrînd voin numără optȋeci de ani în vîrstă. O vîrstă frumoasă, fată dragă, și are de ce să-ȋi mulțumească lui D-ȋeu acela care o petrece așa în sănătate ca mine; aud bine, vîd și aș mai pute să și petecesc, dacă Barunca nu 'mi-ar face-o aceasta. Și la piciorare mai sînt destul de tare. Năȋjduiesc că și pe tine scrisoarea aceasta te va găsi în sănătate bună, ȋmpreună cu Dorotca. După

cum am ȋnȋeles din scrisoarea ta, unchiul este bolnav, mie-mi pare rău, dară trag nădeȋde, că n'o să ȋină mult. El adese-ori se bolnăvesce și se ȋice: Boale dese n'aduc clopote. Îmi mai scrii, că vrei să te măriți și ceri ȋncuviințarea mea. Fată dragă, ce pot să spun, cînd te-ai și ȋnvoit după pofta inimei tale, decăt ca Dumneȋeu să-ȋi deee fericire și să vî binecuvînteze pe amîndoi, ca să trăiești spre lauda și mărirea lui Dumneȋeu și să-ȋi folosiți lumii. De ce să te opresc, dacă Gheorghe e bărbat de treabă și tu îl ai drag? N'o să trăiesc eu cu el, ci tu. 'Mi-am gîndit, ce e drept, că cel puțin o să-ȋi alegi pe un Boem — fiesce-care cu de ai sei mai bine se potrivește — dar' nu-ȋi era ursit, așa nu te ocărăesc. Toți sîntem copii ai unui tată, o mamă ne hrănesce și așadar' trebuie să ne ȋubim, chiar de n'am fi de același neam. Salută pe Gheorghe și dacă Dȋeu vî dă sănătate, după-ce veȋi fi pus meseria la cale și nimica nu vî va opri, treceȋi pe la noi. Copiii să și bucură de mătusa lor. Dȋeu să vî deee tuturoră sănătatea și binecuvîntarea lui. Rămăneȋi cu Dȋeu!“

ȋncă odată trebui Barunca să-ȋi cetească scrisoarea bunicei, apoi la olaltă o ȋndoiră și pecetluiră și bunica o strînsă în lăduȋa ei, pentru-ca ducîndu-se la biserică, s'o deee ȋnsași la postă.

(Va urma.)

„Având deci temeiul, de a fi cu privighiare neadormită și de a ne cugeta la mijloacele de apărare ale intereselor de existență și de cultură religioasă-morală a sănții noastre biserici, mai înainte de tote aflăm de bine, de a aduce starea lucrurilor pe terenurile confesionale în Bucovina la cunoștința înaltului regim c. r. central și a recurge la scutul legal, acordat fiecărei biserici recunoscute în stat prin legile fundamentale de stat din 21 Decembrie 1867 și cele interconfesionale din 25 Maiu 1868“.

„Apologia alăturată, prezentată cu adresa arhiepiscopală dela 20 Iunie (1 Iulie) a. c. nr. 2 înaltului presidiu al consiliului c. r. ministerial, cuprinde în sine prelungă desfășurarea și ilustrarea neliniștirilor, căror este expusă eparchia noastră drept măritoare, atât protestări concrete în contra încercărilor și tendințelor confesionale agresive ale organelor romano-catolice, cât și invocarea unor dispozițiuni scutitoare din partea înaltului regim c. r. de stat“.

„Dacă am fi și Noi, — din lumea aceasta, și nu am fi aleși din lume, spre a lua fiecarele crucea sa și a urma lui Christos, am căde în ispită, de a ne folosi de asemenea arme, ca și celea ale contrariilor nostri confesionali, răspunzând la invectivele publice în contra ortodoxiei și a bisericii ortodoxe cu asemenea invective, eară agresiunile propagandiste împinându-le cu facerea de proseliți dintre creștinii apuseni din țeară și însuși din Galiția. Spiritul de fanatism confesional și național fiindu-ne străin și nouă și consiliarilor nostri, ne-am mărginit a direge apologia noastră în spiritul evanghelic și a ne adresa la acea înaltă instrucție a regimului c. r. de stat, care e chemată de a întreprinde în afaceri interconfesionale și a scuti drepturile legale ale societăților bisericesci în contra încercărilor de usurpațiuni.“

„Una, ce ne mai rămâne de a face, este informarea clerului eparchial despre starea lucrurilor și planul întreprins, ear' prelungea aceasta comunicarea unor indegetări, relative la ținuta și activitatea clerului și a celorlalte organe bisericesci în scopul conservării sfintei noastre biserici întru lumina cea neînserată a ortodoxiei, ear' a turmelor noastre cuvântătoare întru întregitate nescărbită.“

În timpul de mai înainte, când adecă biserica catolică de ambele rituri, avea pozițiunea privilegiată și în Bucovina, referințele de drept ale bisericii noastre ortodoxe erau mai precare, decum sînt ele dela intrarea în vigoare a legilor fundamentale de stat din 21 Decembrie 1867, și a celor interconfesionale din 25 Maiu 1868. Cu toate aceste preoțimea noastră de scoala veche clericală, însuflețită fiind până la abnegațiune apostolică pentru ortodoxie, se folosi pe cât îi era dat și de puterea cuvântului de învățătură, ear' mai cu seamă de unele mijloace pastorale, prin cari punând în vederea poporenii sei drept-măritori diferențele bisericesci, îngreuiau răpirlile confesionale dintre turmele noastre cuvântătoare.

„Așa bunaoară preoțimea vechiă, prin cultivarea barbei și a pletelor undulante, precum și cu vestimintele orientale civile și liturgice, prezentându-se în grandea și venerabilitatea preoțească, asemenea chipurilor zugrăvite prin bisericile creștine, poporul nostru, vădend pe preoții apuseni în costumuri, cari nu aveau nici decum asemănare cu icoanele bisericesci, se feriau de dinșii, fără de a mai sta cu ei la vorbă și a se informa despre credința și legea lor.“

„Și după-cum căuta preoțimea din scoala veche a demonstra poporenii sei prin exteriorul seu deosebire vederată între sine și preoțimea catolică, așa îi era aminte de a conserva în poporul ortodox portul și datinele religioase și bisericesci pămîntene, spre a susține învioșată conștiința despre diferențele naționale și bisericesci ale creștinilor bucovineni de cele ale populațiunii din Galiția. Spre ilustrare revocăm în memorie fapta următoare: Se întâmplă adecă adeseori, că holtei de prin satele mărginașe bucovinene se căsătoriau cu fete de preste Nistru și Ceremuș din satele mărginașe pe lătura Galiției, în cari casuri, sêvîrșindu-se de rënd cununia și nunta acolo, nevestele tinere se îmbrăbodiau după datina galițiană. Deoarece-ce însă acea învățură a capului sê deosebise de îmbrăbodirea cu ștergar a femeilor bucovinene, în ziua a opta după nuntă, venind tinerii soți pentru binecuvântare la biserica ortodoxă de astă parte, preoții nostri le întocmiau învățătura capului după datina femeilor bucovinene, ca nimica din portul

poporal galițian sê nu între în obicei prin satele bucovinene.

„Intoleranța clerului rom.-cat. și gr.-cat. din Galiția față cu creștinii drept-măritori, ce locuiesc prin unele localități de acolo, fiind de mult cunoscută și ajungend ea până la acea extremitate, că nu concedeau nici înmormentarea creștinilor nostri repotați în cinterimele publice, și preoțimea noastră de scoala veche se credea avîsată de a fi mai puțin tolerantă față cu creștinii apuseni, decum ar fi indegetat după spiritul amoarei evanghelice. De aceea și preoții nostri de mai înainte în bisericile rom. și gr.-cat. nu intrau și opriau și pe creștinii nostri de a intra; în serbătorile de eamnă, vizitând cu icoana născerii și sf. cruce familiile poporenii sei, încongiurau pe ale locuitorilor uniți; la serbătoreala învierii parcele locuitorilor apuseni nu le sfințiau; la înmormentarea confesionalilor străini tragerea campanelor și procesiune bisericască nu concedeau; la comendări pentru cei morți nu admiteau sê șeadă împreună cei de altă confesiune; la botez nu primiau de nași uniți și latini; cu preoții rom. și gr.-cat. ruteni nu conversau nicidecum ș. a.“

„Prin unele măsuri ca acestea de precauțiune pastorală, dictate, cum se vede de împrejurări și de starea referențelor faptice, susținendu-se în popor conștiința despre diferența bisericilor apusene de trupina bisericii creștine însămnat progresarea uniatismlui catolic, cu toate că, mai cu seamă în deceniul al treilea și al patrulea din veacul present, mulți factori puternici conclucrau în favoarea uniției în Bucovina. Pentru aceea preoțimea veche a eparchiei noastre suferind „zăduhul dîlei în frigul nopții“, cu mijloacele puținei culturi clericale, de cari dispunea, a luptat luptă bună pentru ortodoxie și merită de a fi amintită în istoria bisericii noastre ortodoxe române.“

„Patronii parochiali, cărora după legile existente le compet unele drepturi și prerogative onorifice bisericesci, au și după pozițiunea lor socială ca proprietari domeniali influență mare în comunitățile parochiale. Pentru aceea patronii parochiali sînt în pozițiunea nedisputabilă de a sprigini sau a paralisa interesele bisericesci, după măsura activității sau a indifferenței manifestate. Cu atîta mai simțitoare sînt daunele pentru ortodoxie, dacă între păstorul de suflete și patronul parochial se află oare cari conflicte, pentru-că în astfel de întemplantare, mai cu seamă fiind patronul parochial de confesiune apusană, preoții poloni, folosindu-se de situațiune, întind îndată mrejele, spre a pescui în apă tulbure. Hliboca, Bojanul, Pohorlăuții, Broscăuții și alte localități mărturisesc despre urmările conflictelor dintre păstorii de suflete și proprietarii domeniali de confesiunea apusană.“

„Poporul dela țeară de pretutindene dejudecă afinitatea și diferențele de confesiune după cele ce se vede în conduita preoților. Sciind aceasta preoții rom. și gr.-cat. în Galiția evită în ochii poporenii sei tot contractul amical și oficial cu preoțimea ortodoxă. De ce? Pentru-ca sê le arete lor vederat diferența de confesiune și disprețul ortodoxiei. Însê în Bucovina folosesc mai cu seamă preoții ruteni tot prilegiul, de a conversa și a se petrece cu preoții nostri. De ce? Pentru-ca creștinii nostri, vădend aceasta sê creadă, că între biserica uniată și cea ortodoxă nu poate sê fie diferența ființială, deoarece-ce altfel preoții nostri nu ar funcționa la înmormentări alătura cu cei apuseni și nu ar conversa cu dinșii ca cu frați de cruce la ocațiuni sociale private și publice ș. a. Cât de amar se slăbește prin asemenea exemple în popor simțul pentru ortodoxie, nu avem lipsă de lămurire!“

„Refrenul predicătorilor misionari, ca propagandiști apuseni, în cuvântările și scrierile lor este cu preferință „primatul papei din Roma“, ca ilustrațiune a unității, santității, apostolității și catoliciității bisericii creștine. Cine recunoaște necondiționat primatul papei, se consideră de catolic, de ar fi și de altă credință în privința dogmelor și instituțiunilor bisericesci. Însê păstorii nostri de suflete spre a lămuri și a întări poporeniilor lor în ortodoxia creștină n'au lipsă de sofisme scolastice, nici de polemii înverșunate, ci ei vor servi scopului, dacă după datele din istoria bisericască le vor pune în vedere, că biserica noastră ortodoxă stă și astăzi neabătută întru toate aședimintele și rënduilele, după cum au fost acestea dela începutul creștinătății și

s'au păstrat prin toate veacurile și de părinții neamului nostru creștinesc.

„Cel dintăiu postulat principal pentru o activitate salutară bisericii noastre ortodoxe este inspirațiunea sau însuflețirea pentru limba lor. Inspirațiunea aceasta, care și în alte părți ale lumii ortodoxe aduce roduri binecuvîntate, este în biserica noastră ortodoxă din Bucovina un postulat necondiționat.“

(Va urma.)

Teoria lui Rösler.

Studii asupra stăruinței Românilor în Dacia-Traiană de A. D. Xenopol.

Dare de seamă critică.

(Urmare.)

După mărturia lui Constantin Porfirogenitul toată partea nord-vestică a Peninsulei-Balkanice, dela confiniere meridionale ale Dalmației (pe la lacul de Scutari) până la Istria și spre răsărit până la Dunăre, era înainte de venirea Slavilor pe la începutul sec. VII populată de Romani. El deduce originea acestora dela coloniștii romani din Italia, aduși în Dalmația de împăratul Dioclețian, și dăce că urmașii lor purtau încă pe timpul lui (sec. X) numele de „Romani“. Noi scim că Dalmația fu colonisată cu Romani cu mult mai înainte de Dioclețian; deci spusele autorului nostru pot sê aibă numai înțelesul de un adaus de populație romană sub acest împărat. Ceea-ce ne importă însă mai mult este mărturia lui despre intensitatea acestei populațiuni romanice din Dalmația, țeară cunoscută autorului ca fiind odată de tot romanică, și extinderea ce dă el elementului roman din această parte. Vorbind despre aședarea Croaților și Sêrbilor în Peninsula-Balkanică, Constantin Porfirogenitul ne arată tot teritoriul ocupat aici de aceste popoare, anume țeara dintre Marea Adriatică și Morava, ca populat înainte de venirea lor de Romanii Dalmațini. Această întindere n'a avut-o însă provincia dalmației niciodată, care ajungea spre răsărit numai până la Drima ce despărțese Bosnia de Sêrbia. Deci este vederat că autorul înțelege aici sub Romanii dalmatini, despre care spune că locuiau până lângă Dunăre, și pe cei din Dacia-Aureliană, încât acestia aparțineau la titeturul ocupat de Sêrbi.

Tocmai în această regiune, lângă Sava și Dunăre, în țeara locuită de Sêrbi, am vădut că pune, un secol mai târziu, Kekavmenos locușele mai vechi ale Macedo-Românilor, emigranți de aici spre meadă-și. După această mărturie, populațiunea romanică din părțile de meadă-noapte ale Peninsulei-Balkanice, atât din Dacia-Aureliană cu partea romanisată a Traciei cât și din Dalmația, trebuie privită ca română, ramul răsăritean al gînteii latine. Numele de „Romani“ ce îl purtau Dalmatinii lui Constantin Porfirogenitul, ai căror urmași se numeau astfel încă pe timpul autorului, când popoarele romanice din occident nu se mai numeau Romani, acest nume al populațiunii romanice din orient nu este altul decît numele nostru de „Români“. Presbiterul dela Dioclena, scriitor de pe la mijlocul sec. XII, identifică pe acești Romani cu Moro-Vlachii din timpul seu, dîcend: „Bulgarii (în loc de Avaro-Slavii lui Constantin Porfirogenitul) cuprinseseră toată provincia Latinilor, cari pe atunci se numeau Romani, acum însă se numesc Moro-Vlachii, adecă Negri-Latini“. Încă astăzi Români slavisați de pe rîpa Dalmației poartă numele de „Morlachi“. Prin Dalmația elementul român a stat, în epoca formațiunii sale, în unitate teritorială cu Italia, ceea-ce ne explică afinitatea mai apropiată ce există între aceste două limbi surori. Celebrul romanist Gaston Paris ține, cu drept cuvînt, de necesar a admite pentru limba romană cutare unitate teritorială cu occidentul roman până la invasiunea slavă. (Va urma.)

Varietăți.

(Influența asupra sănătății omului a aerului stricat al orașelor.) În ori-ce loc unde este aglomerațiune de lume, aerul necesarmente se viciază prin însuși produșii de desasimilație ai omului și prin diferite împregiurări chimice. În tot cazul efectele desavantajoase ale aerului stricat ale orașelor se traduce pe fe-

țele majorității orașenilor. Sê comunicăm dimpreună cu Becquerel diferitele împregiurări, care viciază aerul orașelor. 1. Respirația, după acest autor, este pusă în prima linie și ea ar produce această viciare prin: a) Oxigenul rămas neabsorbit de vesiiculele pulmonare 16,033 din 20,84 (Brunner și Valentin); b) Cantitatea azotului expirat este puțin mai mare decît cantitatea azotului inspirat, adecă: inspirând la 100 volume aer 79,15 volume azot și expirând în același timp 79,557 volume de același gaz; c) Acidul carbonic însă este principalul gaz ce viciază atmosfera localităților, căci se scie, că aerul inspirat conține 0,40‰ pe cînd aerul expirat conține 30 sau 40‰. În tot cazul acest gaz toxic după Orfila, considerat ca incompatibil cu respirația decîtă Bichat, Nysten, Malgaigne și Berard, citați de Becquerel, este un gaz dintre cele mai vătămătoare sănătății; d) Vaporii de apă expirați conținend totdeauna în suspensiune particule organice cari puse în condițiuni favorabile lesne intră în putrefacțiune.

În fine, eată după Lassaigne proporțiunile de oxigen și azot culesse din amfiteatrul seu după o lecțiune de o oară.

În nivelul plafondului: oxigen 19,80; azot 79,58; acid carbonic 0,62. În nivelul planșetelor: oxigen 20,10; azot 79,35; acid carbonic 0,55.

Aerul locuștelor se viciază nu numai prin respirație dar și prin diferite alte fenomene chimice, precum încălțitul camerelor, luminatul, diferite feluri de fabricațiuni, etc., și ale căror produse sînt: idrogenul carbonat, idrogenul fosforat, idrogenul sulfurat, amoniacul și compuşii sei, clorul, acidul clorhidric, azotul și acidul nitric, acidele sulfurice și sulfuros, gazele fosforate etc. Prelungă aceste gaze se mai adauge și prăfăria cea mare a stradelor și apa cea rea ce o posedă mai toate orașele noastre. În ori-ce cas, aerul viciat al orașelor produce omului anemie, clorosă, temperamentul limfatic, scrofulele, tuberculoza, migrena, insomnia, lipsa de poftă de mîncare, amețeală, dificultate în respirație și circulație, leșinuri, nădușeli, sete vie, dureri de pept, năduf, căldură și bătaie de inimă, etc. precum și diferite boale epidemice.

(O nouă procedură în contra înecului.) Un englez învățat, doctorul Sylvester, a găsit o nouă procedură pentru a împedeca pe oameni de a se îneca.

The Lancet, unul din cele mai însemnate ziare de medicină din Englitera, publică în privința acestei descoperiri mai multe amănunte, cari de sigur că vor fi reproduse de toată presa științifică.

Faptul este că procedura doctorului Sylvester este dintre cele mai nouă; eficacitatea sa, vorbind în mod științific, nu va putea sê mai fie pusă la îndoială, dar' este el oare practic? That is the question.

Cu toate acestea, lucrul este simplu: este de ajuns sê ai asuprați un mic briceag cu lama îngustă, sau ori-ce alt instrument tăietor, și în momentul în care te arunci în apă, fie voluntar sau involuntar, faci o mică tăietură în fundul gurii „în dreptul primei măsele de jos;“ apoi aspiți cât poți mai mult aer, și în loc de a scoate acest aer pe gură sau pe nas îl împingi în mica tăietură făcută, avend neapărat grija de de a astupa deschideturile naturale.

După puțin timp ești umflat, întocmai ca dobitoacele la măcelărie, cari au sê fie jupite.

Prin această umflare artificială, volumul corpului se mărește și pierde din densitatea lui, astfel încât sê poți pluti de asupra apei întocmai ca și un butoiu gol.

În aceste condițiuni nu mai este trebuință sê scîi sê înofi sau sê faci vre-o mișcare pentru a sta de-asupra apei; persoanele cele mai slabe pot sê plutească astfel în timp de mai multe zile! Dacă se întâmplă sê peardă aerul, atunci n'au decît sê-și facă o nouă proviziune prin tăietura făcută cu briceagul, tăietura care poate servi mai mult timp.

Această operațiune, sau mai bine dîs rezultatul acestei operațiuni, constituie o emphysemă artificială, analogă cu emphysema care există în realitate la unii indiviși și care aduce umflătură, fie la față, fie la gît, fie în ori-ce altă parte a corpului.

Doctorul Sylvester a făcut această descoperire studiind mai întăiu legile hidrostaticii, și observând în urmă ceea-ce se face la măcelării.

El s'a convins asemenea prin experiență, că emphysema astfel obținută este cu totul neofensivă, și că nimic nu este mai lesne decît de a o face sê dispară îndată ce a încetat de a mai fi folositoare.

Eacă, de altminteri, cum dînsul resumă avantajele metodei sale:

„Operațiunea, prin ea însăși, nu este de loc periculoasă; nu doare, se face repede și nu cere nici o cunoștință tehnică specială. Ea nu cere a se întrebuița nici o mașină pentru umflat, aparatul insufletării fiind plumănilor și thoracele. Aerul poate sê fie reînsoflat de mai multe ori, și emphysema subcutană întreținută în timpul unei lungi aflări sub apă“.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

¹⁾ Cap. 31—36. p. 148. 153. 160. 162. 163.

²⁾ Cf. Gaston Paris, Romania, Paris 1872. pag. 10 sq. Despre numele de Roman dăce autorul pag. 12: „En Occident il disparut généralement vers le IXe siècle pour faire place aux noms des nationalités diverses sorties de la dislocation de l'empire par les tribus germaniques... En Orient, il continua à désigner les habitants romanisés des provinces au Sud du Danube... et il les désigne encore jusqu'à ce jour“.

³⁾ Presbyteri Diocletis Regnum Slavorum. ed. Schwandner, Script. rer. hung. III, p. 478. „Bulgari... ceperunt... totam Provinciam Latinorum, qui illo tempore Romani vocabatur, modo vero Morovlachi, hoc est nigri Latini, vocantur“.

⁴⁾ „Romania“ pag. 11 n. 3. „S'il en est autrement, si le valaque représente la langue des Romani de l'Illyricum et de la Mésie, il a été en contact avec le reste du domaine roman jusqu'à l'invasion slave, et a pu par conséquent subir encore au Ve et même au VIe siècle les influences qui se faisaient sentir dans le reste de ce domaine“.

Bibliografie.

„Biserica și școala“, foaie bisericească, școlastică, literară și economică. Arad 18/30 August. Ese odată în săptămână: Duminecă, Cuprinsul Nrului 33: Îngrijiri serioase. — Epistole dela țeară. — Evangelia lui Ioan. — Diverse. — Concurse.

„Ortodoxul“. Foaie duminecală. București, 18 August 1885. Anul VI. Cuprinsul Nrului 32: Despre Sibile și cărțile sibiline. — Din ale lui G. Zotu. — Persecuția creștinilor sub Nerone. — Sfântul Sinod (urmare),

Noul calendar de casă pe anul comun 1886. Anul VI. Brașov. Tipografia Alexi.

se din foaia oficială.

Licitațiuni:

26 Octombrie: Realitățile lui Isailă Ti-bișan din Szecșany decătră jud. cerc. din Vinga. — 30 Septembrie: Realitățile lui Martin Friedsam din Monora decătră jud. cercuală din Aiud.

— Se provoacă a insinua drepturile de moștenire:

— La rămasul după Susana Samaila din Cacova, jud. cerc. din Oravița;

— la rămasul după Alexandru Zsurkó din Prezesci, judecătoria cerc. din Butin;

— la rămasul după Susana Szabó din B-Sebeș, jud. cerc. din Butin;

— la rămasul după Vasile Bortiş din Neagra, jud. cerc. din Butin.

— Termin 45 de zile.

Seiri economice.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 1 Septembrie n. s'a notat: unguresci bîtrâni grei 45 cr. până 46 — cr., unguresci grei, tineri 48 — cr. până 48½ cr., de mijloc 48½ cr. până 49 — cr., uşori 49 — cr. până — cr., marfă țerănească, grea 45 — cr. până 46 — cr., de mijloc 47 — cr. până 48 — cr., uşoară 47 — cr. până 48 — cr., romănesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito uşori — cr. până — cr., transito sîrbesci,

grei 47 — cr. până — cr., transito de mijloc 47 — cr. până 48 — cr., transito uşori 47 — cr. până 48 — cr., în-grăşați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta

dela 2 Septembrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — 74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.35 până 7.70, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.25 până 7.60, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.35 până 7.70, (de Bacșka) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 6.90 până 7.40.

Săcara (ungurescă) 70—72 Kilo fl. 6. — până 6.20. Orđ (nutreț) 60—62 Kilo fl. 5.40 până 5.85; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.20 până 9. —. Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6. — până 6.20. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.50 până 5.60; de alt soi fl. 5.50 până 5.55. Rapița fl. 9.7% până 11. —; de Banat fl. 11.5% până 11.5%.

Mălaiu (unguresc): fl. 5.80 până 6.25.

Tempul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 7.90 până 8.92 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.27 până 7.29.

Săcara (primăvară) 69.7% Kilo fl. 6.23 până 6.25 Cucuruz (Maiu—Iunie) fl. 5.40 până 5.42.

Rapița (August—Septembrie) fl. 10.7% până 12 — Spirt (brut) 100 L. fl. 27. — până 27.50.

LOTERIE.

Tragerea din 2 Septembrie st. n.

Sibiu: 52 87 78 28 89.

Cursul pieței din Sibiu.

din 3 Septembrie st. n. 1885.

Hârtie-monetă română . . . Cump. 8.84 vînd. 8.88 Lire turcesci . . . „ 11.10 „ 11.15 Imperiali . . . „ 10.10 „ 10.15 Ruble rusești . . . „ 1.22 „ 1.23

Bursa de București.

Cota oficială dela 2 Septembrie st. n. 1885.

Renta amort. (5%) . . . Cump. 43½. vînd. 93. — „ Rur. conv. (6%) . . . — — — — Act. de asig. Dacia-Rom. . . „ 276. — — — Banca națională a României . . . 1230. — — — Impr. oraș. București . . . „ 30. — — 31. — Credit mob. rom. . . „ — — — — Act. de asig. Naționala . . . 226½. — — — 89.¼ Scrisuri fonciare urbane (5%) . . . „ 171½. — 230. — Societ. const. . . „ — — — 34. — Schimb 4 luni . . . „ — — — 10.80 Aur . . . „ — — — —

Bursa de Budapesta

din 2 Septembrie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6% . . . — — — 99.15 „ „ hârtie „ 4% . . . — — — 92.35 „ „ hârtie „ 5% . . . — — — 148. — Imprumutul căilor ferate ung. . . — — — — Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) . . . — — — 98.25 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) . . . — — — 124. — Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) . . . — — — 109.25 Bonuri rurale ung. . . — — — 102.50 „ „ „ cu cl. de sortare . . . — — — 101.50 „ „ „ bânățene-timișene . . . — — — 101.75 „ „ „ cu cl. de sortare . . . — — — 101.25 „ „ „ transilvane . . . — — — 101.50 „ „ „ croato-slavone . . . — — — 102. — Despăgubire pentru dițma ung. de vin . . . — — — 98. — Imprumut cu premiu ung. . . — — — 117.85 Losuri pentru regularea Tisei și Segedin . . . — — — 123.25 Renta de hârtie austriacă . . . — — — 82.85 „ „ argint austriacă . . . — — — 83.40 „ „ aur austriacă . . . — — — 109. — Losurile austr. din 1860 . . . — — — 139. — Acțiunile băncii austro-ungare . . . — — — 870. — „ „ de credit ung. . . — — — 288.25 „ „ „ austr. . . — — — 288.10 Argintul . . . — — — — — Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“ . . . — — — 101. — Galbeni împărătesci . . . — — — 5.69 Napoleon-d'ori . . . — — — 9.87 Mărci 100 imp. germane . . . — — — 61. — Londra 10 Livres sterlinge . . . — — — 124.45

Bursa de Viena

din 2 Septembrie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6% . . . — — — 99.20 „ „ hârtie „ 4% . . . — — — 92.40 „ „ hârtie „ 5% . . . — — — 148.40 Imprumutul căilor ferate ung. . . — — — — Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) . . . — — — 98.30 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) . . . — — — 124. — Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) . . . — — — 109.25 Bonuri rurale ung. . . — — — 102.75 „ „ „ cu cl. de sortare . . . — — — 101.75 „ „ „ bânățene-timișene . . . — — — 102. — „ „ „ cu cl. de sortare . . . — — — 101.50 „ „ „ transilvane . . . — — — 101.50 „ „ „ croato-slavone . . . — — — 102. — Despăgubire pentru dițma ung. de vin . . . — — — 97.75 Imprumut cu premiu ung. . . — — — 118.50 Losuri pentru regularea Tisei și Segedin . . . — — — 123.25 Renta de hârtie austriacă . . . — — — 82.95 „ „ argint austriacă . . . — — — 83.50 Renta de aur austriacă . . . — — — 109.10 Losuri austr. din 1860 . . . — — — 139.25 Acțiunile băncii austro-ungare . . . — — — 871. — „ „ de credit ung. . . — — — 288.25 „ „ „ austr. . . — — — 287.75 Argintul . . . — — — — — Galbeni împărătesci . . . — — — 5.88 Napoleon-d'ori . . . — — — 9.88 Mărci 100 imp. germane . . . — — — 61.05 Londra 10 Livres sterlinge . . . — — — 124.40

O doamnă română primesce

Copii în cost și cuartir

cu prețuri foarte moderate.

Strada Măcelarilor Nr. 12, partere de-a dreapta. 180 [2—2]

Nr. 1757/1885.

176 [2—3]

Publicațiune.

Dreptul de crîșmarit în comuna Sibiel se va exarênda prin licitațiune publică pe timpul din 1 Ianuarie 1886 până în 31 Decembrie 1888.

Licitațiunea se va începe în 20 Septembrie st. n. în cancelaria comunală din Sibiel la 2 oare după amiază cu prețul de strigare de 1200 fl. pe an, prelîngă depunerea unui vadiu de 10%. Oferte în scris nu se primesc.

Condițiunile detaliate se pot lua la cunoscință în cancelaria subscrisului și la primăria comunală din Sibiel în oarele oficioase.

Seliște, în 23 August 1885.

Pretorul cercului.

Avis de licitațiune.

Duminecă, la 20 Septembrie n. a. c. se va ține în cancelaria comunală a comunei Poplaca exarêndarea dreptului de crîșmarit al acestei comune pentru timpul dela 1 Ianuarie 1886 până cu finea lui Decembrie 1888. Prețul strigării e de 2500 fl. la an. Informațiunile detaliate se pot contrage atât în cancelaria comunală din Poplaca cât și la subscrisul oficiu.

Sibiu, 27 August 1885.

178 [2—3]

Oficiul pretorial.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porșcano		Tren de porșcano	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de porșcano	Tren de porșcano	Tren omnibus		Tren de porșcano	Tren omnibus	Tren de porșcano	Tren accelerat	Copșa mică					
Viena	—	7.15	—	—	București	—	5. —	7.45	—	Viena	7.15	11. —	—	Teiuș	12.39	11.09	3.56	5.20	Copșa mică					
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	Predeal	—	9.47	12.50	—	Budapesta	1.45	8.05	8. —	Alba-Iulia	1.10	11.56	4.27	5.57	Șeica mare					
Szolnok	11.22	3.51	7.29	9.26	Timiș	—	10.11	1.40	—	Szolnok	4.02	11.02	12. —	Vințul de jos	—	12.20	4.53	—	Loamneș					
P. Ladány	2.25	5.28	8.27	11.40	Brașov	{	—	10.44	2.27	Arad	{	7.53	3.37	5.55	Șibot	—	12.25	5.19	—	Ocna				
Oradea-mare	{	5.33	6.46	—	Feldioara	{	6.22	10.51	2.55	—	—	4. —	6.05	Orăștia	—	1.19	5.41	—	Sibiu					
Vărad-Velenceze	—	—	9.37	1.52	Apatia	7.01	11.18	3.38	—	Glogovaț	—	4.13	6.19	Simeria (Piski)	—	1.48	6.08	—	Ocna					
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.45	2. —	Agostonfalva	7.33	11.36	4.17	—	Györök	—	4.38	6.46	Deva	—	2.35	6.39	—	Loamneș					
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	Homorod	8.01	11.51	4.47	—	Pauliș	—	4.51	7. —	Branicica	—	3.04	7.04	—	Șeica mare					
Rév	—	7.42	11.36	3.18	Hașfalău	8.45	12.23	5.42	—	Radna-Lipova	—	5.10	7.23	Ilia	—	3.36	7.29	—	Copșa mică					
Bratca	—	—	12.10	3.41	Sighișoara	10.10	1.19	7.37	—	Conop	—	5.38	7.51	Gurasada	—	3.50	7.41	—	Cucerdea					
Bucia	—	—	12.43	4.01	Elisabetopol	10.39	1.37	8.21	—	Bérvava	—	5.57	8.10	Zam	—	4.25	8.12	—	Cucerdea					
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	Medias	11.19	2.05	9.05	—	Soborșin	—	6.42	8.58	Soborșin	—	5.09	8.49	—	Cheța					
Huedin	—	9.01	2.56	5.08	Copșa mică	{	11.54	2.25	9.13	Zam	—	7.14	9.28	Bérvava	—	5.56	9.29	—	Ludoș					
Stana	—	—	3.29	5.27	Micăsasa	{	12.12	2.36	10.02	Gurasada	—	7.43	9.56	Conop	—	6.18	9.49	—	M. Bogat					
Aghiriș	—	—	4. —	5.50	Blaj	{	12.37	2.41	6. —	Ilia	—	8.01	10.17	Radna-Lipova	—	6.57	10.23	6.14	Cipeu-Iernut					
Ghirbău	—	—	4.18	6.02	Crăciunel	{	12.56	—	6.20	Branicica	—	8.21	10.38	Pauliș	—	7.12	10.37	6.30	Kerel-Sz.-Pál					
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	Teiuș	{	1.45	—	7.15	Deva	—	8.47	11.05	Györök	—	7.27	10.52	6.47	Nireșteu					
Cluj	{	12.05	10.16	—	Aiud	{	2.34	3.45	7.43	Simeria (Piski)	—	9.40	11.55	Glogovaț	—	7.56	11.18	7.17	Oșorheiu					
Apahida	{	12.31	—	—	Vințul de sus	{	2.55	4.01	8. —	Orăștia	—	10.10	12.24	Arad	{	8.10	11.32	7.32	Cucerdea					
Ghiriș	{	2.16	11.25	—	Uioara	{	3.17	—	8.29	Șibot	—	10.34	12.53	Szolnok	{	9. —	12.20	8.10	Oșorheiu					
Cucerdea	{	3.32	11.45	—	Cucerdea	{	3.24	—	8.55	Vințul de jos	—	11.04	1.22	Budapesta	{	2.39	4.53	12. —	Oșorheiu					
Uioara	{	3.41	—	—	Ghiriș	{	3.36	4.29	9.04	Alba-Iulia	{	2.56	6.59	Viena	{	7.10	8.16	2.10	Oșorheiu					
Vințul de sus	{	3.50	—	—	Apahida	{	4.11	4.50	9.32	Teiuș	{	3.30	7.33	—	—	6.05	8. —	—	Oșorheiu					
Aiud	{	4.25	12.08	—	Cluj	{	5.36	—	10.32	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Oșorheiu						
Teiuș	{	5.10	12.29	—	Nedeșdu	{	5.56	5.58	12.32		Tren de porșcano	Tren omnibus	Tren omnibus			Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de porșcano	Oșorheiu					
Crăciunel	{	5.44	—	—	Blaj	{	6.08	6.08	12.59										Nireșteu					
Blaj	{	6.02	12.57	—	Ghirbău	{	6.29	—	—										Kerel-Sz.-Pál					
Micăsasa	{	6.40	—	—	Aghiriș	{	6.45	—	—										Cipeu-Iernut					
Copșa mică	{	7. —	1.32	5.40	Stana	{	7. —	—	—										M. Bogat					
Medias	{	—	1.45	6.01	Huedin	{	7.26	—	—										Ludoș					
Elisabetopol	{	—	2.06	6.40	Ciucia	{	7.48	7.14	—										Cheța					
Sighișoara	{	—	2.38	7.35	Bucia	{	8.28	7.43	—										Cucerdea					
Hașfalău	{	—	2.50	8.01	Bratca	{	8.47	—	—										Simeria (Piski)—Uniedoara					
Homorod	{	—	3.48	10.05	Rév	{	9.06	—	—										Simeria (Piski)					
Agostonfalva	{	—	4.19	11.02	Mező-Telegd	{	9.26	8.22	—										Cerna					
Apatia	{	—	4.34	11.37	Fugyi-Vásárhely	{	9.48	—	—										Uniedoara					
Feldioara	{	—	4.53	12.32	Vărad-Velenceze	{	10.01	8.48	—										Uniedoara					
Brașov	{	—	5.20	1.09	Oradea-mare	{	10.30	—	—										Simeria (Piski)					
Timiș	{	—	5.30	1.50	P. Ladány	{	10.37	9.13	—										Turda					
Predeal	{	—	6.07	2.48	Szolnok	{	10.51	9.18	10.37										Ghiriș					
București	{	—	7.30	3.23	Budapesta	{	12.50	10.38	1.45	5.35									Turda					
	{	—	11.35	9.40	Viena	{	3.06	12.14	5.34	8.22									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	6. —	2.10	10.05	10.30									Turda					
	{	—	—	—		{	3. —	8. —	9.05	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Turda					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—									Ghiriș					
	{	—	—	—		{	—	—	—	—														